

Obsah

Seznam zkratk	6
Seznam map, grafů a tabulek	9
Úvod	10
I. Ukrajinský energetický sektor	23
I.1 Energetický mix a dovozní závislost Ukrajiny	23
I.1.1 Ropa	25
I.1.2 Zemní a břidlicový plyn	25
I.1.3 Jaderná energie	31
I.1.4 Uhlí	32
I.1.5 Obnovitelné zdroje energie	34
I.1.6 Následky anexe a následné okupace Krymu ze strany Ruské federace ve sféře energetiky	36
I.2 Vlastnická struktura ukrajinského energetického sektoru	37
I.2.1 Vznik doněckého politicko-ekonomického klanu	40
I.2.2 Vznik dněpropetrovského politicko-ekonomického klanu	42
I.2.3 Zrod obchodníků se zemním plynem v letech 1993–94 a počátek Kučmova prezidentsví (1994–96)	44
I.2.4 JESU a „decentralizace“ plynárenského trhu (1996–1997)	45
I.2.5 Založení Naftogazu Ukrajiny, zánik Itery a její nahrazení (1998–2004)	46
I.2.6 Eural Trans Gas a RosUkrEnergo (2004–2009)	48
I.2.7 Poslední vláda Viktora Janukoviče (2010–2014)	49
I.2.8 Oligarchický systém za vlády Petra Porošenka (2014–2019)	52
I.2.9 Prezident Zelenskyj nastupuje na scénu (od roku 2019)	55
I.3 Stabilita přenosové soustavy a tranzitní status země	56
Závěr	59
2. Rusko-ukrajinské energetické vztahy: plynový rozvod	60
2.1 Na počátku byl konec: energetický sektor nezávislé Ukrajiny	62
2.2 První krize	64
2.3 „Staroevropský model“	69
2.3.1 Druhá plynová krize	69
2.3.2 Cena dohody	71

2.3.3 Plyn za flotilu.....	73
2.3.4 Po uši v plynu.....	74
2.4 Vlastní cestou: perspektivy Ukrajiny snížit svou závislost na Rusku.....	76
2.4.1 Dynamika ukrajinského hospodářství.....	76
2.4.2 Zvýšení vlastní těžby plynu.....	80
2.4.3 Snižování spotřeby plynu.....	81
2.4.4 Alternativní dodavatelé.....	87
2.5 Nová revoluce a přetrhání vazeb.....	90
2.5.1 Konec slev a vzájemné pohledávky.....	90
2.5.2 GTS Ukrajiny: splynutí ruského plynu a evropských regulací.....	93
2.5.3 Evropská pravidla.....	96
Závěr.....	99
3. Evropská energetická legislativa a vnější energetické vztahy EU s Ukrajinou.....	103
3.1 Energetická politika EU na cestě k Lisabonské smlouvě.....	104
3.2 Lisabonská smlouva a legislativní vývoj energetické politiky EU.....	108
3.2.1 Vnitřní dimenze energetické politiky EU v LS a klauzule solidarity.....	108
3.2.2 Lisabonská smlouva a vnější dimenze energetické politiky EU.....	III
3.2.3 Vývoj vnější energetické politiky EU po LS a vztahy s Ukrajinou.....	II2
3.3 (Bez)významnost Ukrajiny jako tranzitní země pro energetickou bezpečnost EU.....	123
3.3.1 Význam polohy Ukrajiny a jejich plynových zásobníků pro EU.....	123
3.3.2 Politické a transportní problémy Ukrajiny.....	125
3.3.3 Ruské plynovody ke snížení transportu plynu přes Ukrajinu....	128
3.3.4 Transport zemního plynu z EU na Ukrajinu.....	132
3.4 Energetické vztahy EU-Ukrajina a legislativní závazky Ukrajiny v oblasti energetiky.....	134
3.4.1 Závazky Ukrajiny v Akčním plánu a Memorandu o porozumění.....	135
3.4.2 Závazky Ukrajiny z konference o modernizaci a vstupu do Energetického společenství.....	137
3.4.3 Ukrajina v Evropské politice sousedství a investice do energetického sektoru.....	139

3.4.4	Závazky Ukrajiny z Asociační dohody	141
3.4.5	Závazky Ukrajiny z Memoranda o porozumění o energetickém strategickém partnerství a zákon o trhu se zemním plynem	145
3.5	Společný energetický trh EU a Ukrajiny a její budoucí význam.....	147
	Závěr.....	152
4.	Vyhodnocení ukrajinských závazků v oblasti energetických vztahů k Evropské unii	154
4.1	Analytický model a kritéria hodnocení energetických závazků Ukrajiny vůči EU.....	155
4.1.1	Míra importní závislost a diverzifikace	155
4.1.2	Politická stabilita	163
4.1.3	Četnost legislativních opatření v návaznosti na evropskou legislativu	164
4.1.4	Intenzita investic.....	165
4.1.5	Fragmentace trhu s energetickými produkty.....	167
4.1.6	Shrnutí indikátorů a výsledek hodnocení.....	169
4.2	Rychlost přijímání a implementace legislativních aktů v oblasti energetiky	170
4.2.1	Druhý energetický balíček	171
4.2.2	Třetí energetický balíček	179
4.2.3	Nezávislý regulátor.....	190
4.2.4	Bezpečnost dodávek.....	193
4.2.5	Energetická statistika	195
4.3	Shrnutí plnění ukrajinských energetických závazků a výhled do další dekády.....	196
	Závěr.....	201
	Závěr	203
	Seznam literatury.....	210
	Resumé	261
	O autorech	268
	Rejstřík.....	271